

Ohjeet:

Sähköisessä kyselylomakkeessa voi liikkua edestakaisin painamalla Edellinen- tai Seuraava -painikkeita. Kysely on mahdollista lähettää vastaamatta kaikkiin kysymyksiin, mutta osa kysymyksistä on merkitty pakollisiksi. Mahdolliset kysymyksiin annetut perustelut huomioidaan vastauksia analysoitaessa. Kyselyssä on runsaasti vastaustilaa lausujien vapaamuotoisille kommenteille. Vastauksia on mahdollista muokata ennen kyselylomakkeen lähettämistä. Kyselyn voi tarvittaessa keskeyttää painamalla Keskeytä-painiketta ja jatkaa vastaamista myöhemmin. Keskeytä-painikkeesta kysely vie automaattisesti sivulle, jossa on linkki jatkettavaan kyselyyn. Sivulla voi myös lähettää linkin sähköpostiisi. Viimeisen kysymyksen lopussa on Yhteenvedo-painike, josta pääset tarkastelemaan laatimiasi vastauksia. Yhteenvedosivulta pääset muokkaamaan (Muokkaa vastauksia -painike) ja tulostamaan (Tulosta-painike) kyselyn. Tämän jälkeen kysely pitää vielä lähettää.

Vastauksien lähetys: Kun kyselyyn vastaaminen on valmis, paina kyselylomakkeen yhteenvedosivun lopussa olevaa Valmis-painiketta. Lähettämisen jälkeen kyselyvastausta ei ole enää mahdollista täydentää tai muokata.

Sähköpostin liitteenä on mukana tekstitiedostoversio, jota voi käyttää lausuntopyynnön käsittelyn helpottamiseksi. Toimielimen käsittelyssä voidaan noudattaa esimerkiksi menettelyä, jossa lausuntoa työstetään tekstitiedostomuotoisena ja käsittelyn lopuksi tekstitiedostoon laaditut vastaukset syötetään kyselyyn.

Lausunnot pyydetään toimittamaan sosiaali- ja terveysministeriöön 15.12.2017 klo 16.15 mennessä. Annetut vastaukset ovat julkisia. Lausuntoyhteenvedossa otetaan huomioon vain määräaikaan mennessä saapuneet lausunnot.

Sähköisen kyselyn Internet-osoite: <https://www.webropolsurveys.com/S/5BA5D60FC3D317A3.par>

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antavat:

Osastopäällikkö ylikko Kirsi Varhila, p. 02951 63338, s-posti kirsi.varhila@stm.fi
Hallitusneuvos Pirjo Kainulainen, p. 02951 63092, s-posti pirjo.kainulainen@stm.fi
Hallitusneuvos Pekka Järvinen, p. 02951 63367, s-posti pekka.jarvinen@stm.fi
Hallitussihteeri Maria Porko, p. 02951 63417, s-posti maria.porko@stm.fi

Kyselyn tekniseen toteutukseen liittyvät kysymykset:

Suunnittelija Henriikka Tammes, p. 02951 63182, s-posti henriikka.tammes@stm.fi
Projektisihteeri Jaana Aho, p. 02951 63395, s-posti jaana.aho@stm.fi
Osastosihteeri Maria Outinen, p. 02951 63589, s-posti maria.outinen@stm.fi

TAUSTATIEDOT

Vastaajatahon virallinen nimi: Naantalin kaupunki

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi:

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot: Iiro Pöyhönen

Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä: 4.12.2017

Toimielimen nimi: Naantalin kaupunginhallitus

Onko vastaaja*

x kunta

sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä tai yhteistoiminta-alue

sairaanhoitopiiri

maakunnan liitto

muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin

valtion viranomainen

järjestö

yksityinen palveluntuottaja

joku muu

Kysymykset

Kysymyksiä valinnanvapauslain tavoitteista

Kokonaisuudessaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen tavoitteena on kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä hillitä palveluista aiheutuvien kustannuksien kasvua 3 miljardilla eurolla vuoteen 2029 mennessä. Valinnanvapauslain tarkoituksena on edistää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden mahdollisuuksia valita palveluntuottaja, parantaa palvelujen saatavuutta ja laatua sekä vahvistaa palvelujärjestelmän kannusteita kustannusvaikuttavaan toimintaan ja jatkuvaan kehittämiseen.

1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin**
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Onnistuminen riippuu keskeisesti siitä, että kaikilla väestöryhmillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet päästä hyvin toimivaan perusterveydenhuoltoon ja saada riittävän varhaisessa vaiheessa arjessa selviytymistä tukevia sosiaalipalveluja. Uhkana on, että valinnanvapauden toteuttaminen esitetyllä tavalla lisää kansalaisten eriarvoisuutta, koska valintojen tekeminen ei ole mahdollista yhdenvertaisesti koko maassa. Suurilla kaupunkiseuduilla on etuoikeutettu asema, koska palvelutuotantoa ja sitä kautta valinnan mahdollisuuksia on enemmän muuhun maahan

nähdessä. Väestön terveyserot eivät kaventuneet, sillä yhdenvertaisia palveluja ei kyettä järjestämään haja-asutusalueille, saaristoon ja harvaan asutuilla alueilla. Valinnanvapaus ei myöskään poista ihmisten sosioekonomista eriarvoisuutta.

2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Asiakkaalla on vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihinsa eniten siellä, missä on eri palveluntuottajia runsaasti. Myös henkilökohtainen budjetti tarjoaa mahdollisuuden tehdä omia ratkaisuja. Valinnanvapauslakia pystyvät hyödyntämään eniten ne, jotka nykyin tekevät omaa hyvinvointiaan koskevia ratkaisuja ja ovat jo nykyin hyvinvoivia.

3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin**
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Mikäli asiakkaalla on kyky arvioida omia tarvitsemiaan palveluita, lakiluonnos takaa asiakkaalle mahdollisuuden hakeutua omaan tilanteeseensa sopivaan palveluun. Monet suunnitellun asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetoinnin piiriin kuuluvat palvelut ovat sellaisia, että asiakas tarvitsee tuekseen ammatillista ja yksilöllistä palvelutarpeen arviointia ja neuvontaa.

4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palvelutarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin**
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Suunniteltu palvelujärjestelmä on monimutkainen. Integraatio sosiaali- ja terveyspalvelujen välillä ei toteudu tavoitteeksi asetetulla tavalla. Palveluketjujen toteutumisen seuranta on haasteellista asiakkaiden vaativien ja laaja-alaisten palvelutarpeiden vuoksi.

5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin**
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Suunnitellun palvelujärjestelmän monimutkaisuus ja monituottajamalli vaikeuttavat integraatiota. On kyseenalaista onko järjestäjän asema niin vahva, että maakunta todellisuudessa kykenee ohjaamaan palvelujen tuottajia. On lisäksi tärkeää tiedostaa se, että tietojärjestelmien yhteensopivuudessa on puutteita useiden vuosien ajan uudistuksen voimaantulon jälkeen. Erityisesti saumattomien hoitoketjujen toteutuminen on epävarmaa.

6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Valinnanvapauslakiluonnosta voidaan pitää monelta osin parempana kuin perustuslakivaliokunnan kesäkuussa 2017 lausuttavana ollut hallituksen esitystä valinnanvapauslaista. Lainsäädäntö on täsmentynyt mm. viranomaistoiminnan vastuiden osalta. Myös valinnanvapauslainsäädäntö on aikaisempaa selkeämpi sote-keskusten ja asiakassetelien kohdalla. Lisäksi liikelaitosten määrän vapauttaminen helpottaa sote-uudistuksen toimeenpanoa ja vahvistaa osaltaan palvelujen järjestäjän asemaa. Hyvänä voidaan pitää sitä, että uudistuksen toimeenpanoon on annettu lisää aikaa. Lakiluonnos lähtee siitä, että maakunnilla on mahdollisuus toteuttaa mm. liikelaitosten lukumäärän osalta omaa velvoitettaan hyvin vapaamuotoisesti.

7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Muutos velvoittaa organisaatiot uudistamaan toimintatapaansa. Näkökulma asiakkaaseen ja kustannuksiin tulee muuttumaan radikaalisti.

8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei**
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Uusimmankaan valinnanvapauslakiluonnoksen perusteella ei ole mahdollista tehdä perusteltua arviota siitä, miten hallituksen asettama 3 miljardin kustannusten kasvun hillinnän tavoite on saavutettavissa. Monet tekijät, kuten henkilöstön palkkaharmonisointi, ICT-järjestelmien rakentaminen ja asiakassetelien käyttöönotto myös erikoissairaanhoidossa, aiheuttavat suuria kustannuksia erityisesti muutoksen voimaantulon jälkeisinä vuosina.

Kysymyksiä lakiluonnoksen yksityiskohdista

9. **Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa** säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvveluista.

9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Jää maakunnan ratkaistavaksi, onko voimavaroja riittävästi.

9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisäätäinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

- a. liian laaja
- b. sopiva**
- c. liian suppea

Vapaamuotoiset huomiot

Sote-keskuksen palveluvalikoima on lakiluonnoksessa esitetty palvelukokonaisuuksittain. Sosiaalipalvelujen osuutta on supistettu aikaisemmasta hallituksen esityksestä, vastaavasti erikoissairaanhoidon palveluita on lisätty sote-keskuksen palveluihin ainakin sisätautien, lastentautien, geriatrian ja silmätautien erikoisaloilla. Erikoisalojen mukaanotto ja sisällyttäminen sote-keskuksiin toteuttaa sote-uudistuksen peruspalvelujen vahvistamisen sekä myös palvelujen integraation tavoitetta. Sote-keskukset vastaavat lakiluonnoksen perusteella lähinnä nykyisiä terveystalvveluksia. Jatkovalmistelun aikana on syytä pohtia, jääkö sosiaalipalvelujen osuus liian suppeaksi.

9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

- a. liian laaja
- b. sopiva**
- c. liian suppea

Vapaamuotoiset huomiot

[Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.](#)

9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Esim. kuntoutukseen liittyvät palvelut pitäisi määritellä selkeämmin. Lakiluonnoksessa nämä palvelut on hajautettu eri toimijoille, osa sote-keskuksille ja osa asiakassetelien piiriin, jolloin kokonaisuus saattaa pirstoutua ja kustannukset kasvaa.

9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

[Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.](#)

9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin**
- d. ei

- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Sosiaalihuollon osaaminen maakunnan liikelaitoksessa on varmistettu melko ylimalkaisesti toteamalla, että sosiaalihuollon osaaminen varmistetaan vähimmillään yhdellä moniammatillisella ryhmällä.

10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos.

10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

- a. **kyllä**
 b. kyllä pääosin
 c. ei pääosin
 d. ei
 e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

[Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.](#)

10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

- a. **kyllä**
 b. kyllä pääosin
 c. ei pääosin
 d. ei
 e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

[Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.](#)

11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä.

11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

- a. **liian laaja**
 b. sopiva
 c. liian suppea

Vapaamuotoiset huomiot

Lakiluonnoksessa asiakassetelin osuus valinnanvapaudessa on asetettu laajaksi ja sen piirissä olevat palvelut kattavat merkittäviä palvelukokonaisuuksia. Asiakassetelien käyttöönoton laajuutta voidaan rajoittaa, jos se on välttämätöntä palvelukokonaisuuksien toimivuuden ja palvelujen kustannustehokkaan järjestämisen näkökulmasta. Esitettyä rajausta voidaan pitää tulkinnanvaraisena ja se vaikeuttaa rajauksen käyttöä. Rajausta tulee täsmentää. Erikoissairaanhoidossa asiakasseteli mahdollistaa laajan valinnanvapauden, sillä kaikki leikkaustoiminta, joka ei ole kiireellistä ja jota ei ole keskitetty

valtakunnallisesti tai alueellisesti yliopistolliseen sairaalaan tai vastaavaan yksikköön on alistettava asiakassetelituotantoon. On perusteltua, että erikoissairaanhoidon asiakasseteli rajataan suppeammaksi, jotta julkiselle liikelaitokselle jää riittävät voimavarat suoriutua erikoissairaanhoidon päivystysvelvoitteista ja muista lakisääteisistä tehtävistä. Asiakasseteli sopii polikliinisesti toteutettaviin kirurgisiin toimenpiteisiin, mutta ei kaikkeen kiireettömään leikkaustoimintaan.

11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. **ei pääosin**
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Asiakassetelien myöntämisen kriteerit tulee tarkoin harkita. Jos asiakaseteleiden myöntäminen kasvaa rajusti, johtaa se myös henkilöstövoimavarojen siirtymiseen yksityisiin yrityksiin ja maakunnan tuottamien riittävien palvelujen vaarantumiseen.

11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. **ei**
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Vrt. aiemmat vastaukset.

11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

- a. kyllä
- b. **kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Kun asiakkaalla on kyky tehdä valintoja, ovat asiakassetelit asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta perusteltuja.

11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Palvelujärjestelmän toimivuuden, palveluiden integraation ja talouden hallittavuuden näkökulmista suunniteltuun asiakassetelijärjestelmään sisältyy ongelmia. Erityisesti sitä, onko asiakassetelijärjestelmä syytä ulottaa erikoissairaanhoidon palveluihin, on syytä harkita hyvin huolellisesti jatkovalmistelun aikana.

12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Avainasemassa on riittävä palvelutarpeen arviointi ja osaava palveluohjaus sekä palvelun tuottajien palveluvalikko.

13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Asiakassuunnitelma on tärkeä asiakkaan kannalta. Riittävän, monipuolisen ja palvelutarpeen kattavan asiakassuunnitelman laadinta tuo kuitenkin monia haasteita asioita käsitteleville viranhaltijoille. Palvelussuunnitelman laatiminen edellyttää myös toimivaa tiedonkulkua ja tietosuoja-asioiden tarkastelua, jotta tarvittava tieto reaaliajassa olisi käytettävissä.

14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä.

14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

[Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.](#)

14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Maakuntien laatimat sääntökirjat ovat avainasemassa.

14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksentavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

- a. kyllä**
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

[Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.](#)

15. **Lakiluonnoksen 9 luvussa** säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksentavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

[Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.](#)

16. **Lakiluonnoksen 10 luvussa** säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin**
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelutuotantoon sisältyy merkittäviä palvelu- ja rahoitusjärjestelmään sisältyviä kannusteita, jotka tarjoavat palvelujen järjestäjän ja rahoittajan näkökulmasta epäsuotuisiakin osaoptimointimahdollisuuksia. Ehkä merkittävin taloudellinen kannustinongelma ilmenee sote-keskusten jatkopalveluun ohjauksessa. Sote-keskukset voivat ainakin teoriassa optimoida taloudellista tulostaan ohjaamalla osan asiakkaistaan maakunnan suoraan rahoittaman liikelaitoksen palveluihin. Tällaisten ei toivottujen kannustinvaikutusten eliminoiminen näyttää jäävän pitkälti maakuntien vastuulle.

16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

[Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.](#)

16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin**
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Sote-uudistuksen epävarmuudesta ja viivästyksistä johtuen julkisen sote-sektorin valmistautuminen uudistukseen on ollut rajoitettua. Yksityisillä terveyspalveluyrityksillä on ollut paremmat edellytykset valmistautumiseen. Erityisesti suuret yritykset ovat tehneet monia yrityskauppoja ja yrityskoko on kasvamassa suureksi jo ennen uudistusta. Valinnanvapauden ulottamiseen sote-keskuksiin tarvitaan riittävä aika.

Julkisilla sote-keskuksilla ei ole mahdollisuutta reagoida yksityissektorin tavoin muuttuviin asiakasmääriin, julkisen sektorin yt-menettelyt ovat huomattavasti yksityissektoria

monimutkaisemmat. Tätä kautta syntyy väärin perustein vaikutelma yksityissektorin tehokkaammasta ja mahdollisesti myös edullisemmasta palvelutuotannosta.

17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta.

17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin
- c. ei pääosin
- d. ei**
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Jos asiakassetelin käytetään 24 §:ssä säädetyssä laajuudessa, odotettavissa on henkilöstön siirtymisiä ja niistä seuraavaa henkilöstövajausta maakunnan yksiköissä.

17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

[Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.](#)

17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei
- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

[Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.](#)

17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

- a. kyllä
- b. kyllä pääosin**
- c. ei pääosin
- d. ei

- e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Suurten sosiaali- ja terveystalvaeluylritysten kilpailuedellytykset muodostuvat todennäköisesti liiankin vahvoiksi. Pienten yritysten toimintaedellytykset ovat huomattavasti rajoitetummat.

17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

- a. kyllä
b. kyllä pääosin
c. ei pääosin
d. ei
e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Toimivien palvelujen tuottaminen edellyttää riittävää asiakas-/väestöpohjaa ja on odotettavissa, että pienet toimijat joutuvat sulautumaan isompiin yksikköihin. Myös tietojärjestelmähankinnat voivat olla taloudellisesti raskaita pienille toimijoille.

18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

- a. kyllä
b. kyllä pääosin
c. ei pääosin
d. ei
e. ei kantaa

Vapaamuotoiset huomiot

Uudistuksen kustannus- ja henkilöstövaikutuksia sekä asiakkaiden todellista käyttäytymistä on vaikeaa ennustaa ja arvioida.

19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Naantalin kaupungin maantieteellinen rakenne – erityisesti laajat saaristoalueet - ja väestörakenne edellyttävät lähipalveluja. Suuri osa palveluista on sellaisia, joiden tuottamiseen maakunnan liikelaitos edelleen on lähes ainoa vaihtoehto.

Turun seudun tiheimmin asuttuihin osiin syntyy todennäköisesti runsaasti yksityisiä mm. asiakassetelillä tuotettavia palveluja, joten palvelurakenne tältä osin monipuolistuu.

Palveluiden hajaantuminen usealle eri toimijalle on haasteellista mm. seuraavista näkökulmista: asiakkaiden todellisiin palvelutarpeisiin vastaaminen, integraatiota edistävä yhteistyö, useiden tuottajien välinen toimiva tiedonkulku ja kustannustehokas toiminta.

20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta

[Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.](#)

21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen
[Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.](#)